

ABUKUN MR'ARUKU ? (2)

GEGBEJI alaye ti a ti bere lati ose o o koja loci oge
iranu awon omoge obirin wa, a fe ki o lokunra
tobirin wa fi oran na si ero ki a si ri wape aya na
edinku nnu oge sipe awon omogbirin ile wa.

A ni opolojo eko ti o dars lati ko nnu eko ilaju
ti awon Oyinbo mu de ile wa, cyiti o walo fun wa ni
onisurisi owa, ona bi nwon ti se eko emo lato ma a so
otito nighagbagbo, eko itelorum peju iwoen iba inkan ti
obi ba le se fun emo re, koko ki gbgobgo wa se arwa
ni omopaya, ero ti nwon fi nipa ti o le fi sun era wu
ti ki ije ni owa jibiti, ero iselu ti o mo wọn wa ni
"OMINIRRA" ati onisurisi ero ti a le ko lati edo wọn
ti nwon ko le fi oja tinarin wa, iru fwechen nra ni a le
a se afikawo woo.

Gege bi ore ijewo ere ti awon omigbagbo i ma a
ka ni Oyinbo haniyi, "Awa ti fi cyiti awa iba iie sile lathe
awa si nyo cyiti awa iba fi sile lajje, ilera ko si si nnu
wa" de yé gan an ni iwa wa ni nitoripe awon omoge obirin
wa kai fi koko aya ti o walo nipa usi ti Oyinbo-obirin ma a
nne ti nwon wa solo pupo fun oko wọn affi oge ti won
ba se, abuku ni egi je ki ije abukun, nitorina a nfe
iyipadada si rero.

Iru aya ifojo-tinrin yi ti awon Oyinbo ima a foju-
tinrin wa ni o mu ki awon ompe ile wa ti o wa ni
ni Oyinbo fi man teramo ayo ile wa ni iwayi nisiziyi
nitioripe awon ti i wape nipa aye be ni awon Oyin-
bo le fi ma a ka wa si gege bi orile-edo ti o ti ni
ilajje oge nje ki awon Oyinbo to de si ile wa, nipa
si oja-tinrin ti awon Oyinbo nli oju-tinrin entiti o ba
nje orukwu Oyinbo ni o agene opolojo awon ti o ko
eko nnu nnu awa Yoruba fi ma a pa orukwu wendia
si orukwu Yoruba tabi orukwu ibili.

Ni aye yi nigbali nwos nse ajoyo igbadie Obab-
irin Elizabeth Keji, opolojo iwe irohin woe ni illu
Oyinbo ihan ni o o irobin ti ko dun mo awa alayo
eddu nipa pe mowu nse apejuwe ayo ile wa tiaiwon
de nipa awon hoye li enia dudu ti o lo wa, nwon se
ajoyi igbadie wa wo bi ibigbi a wape awon ti o si nlo
ayi ile wape lajje ayo ti oyinbo je awon ti ko laju to.
Nje ihi nyen dara?

Be e awon ti ko romasinde loci oge sipe Ibi ma a
fe lo gbgobgo obiri ti awon Oyinbo fi nje oge ni o
nla amfini wonyi, jughon bi a ka restupowada. Ti a ba
mo daju gangboga pe ko si abuku lara wa, a ko ni
ma a fi ara wa wole nipa oge aseju.

Opolojo iakan ti o ba fuyi ni ile wa nia a ma a
nkunra so ni orukwu pe ti Oyinbo ni ki awon enia le
mo wape obiri, ti o ni oye lori ni, abuku ni eyi peju.
g jekki a fi opin si wa "Ki a ma a se cyiti ko to sum
wa lati se ki a si fi cyiti o to fun wa lati se sile lajje".

Gbgobgo wa ni a nreti ki ile wa tote d'ominira
kuo labé ajaga ljoba Geppi jughon ti a ko ba bery
si fi kora lati nisidi lo pe ki a tora mo aya ile wa
ti ko tra ma ppe ati nifashin orile-ele dani, a je
lboro fun wa lati ma a wo awon Oyinbo bi oda ti a
da ga ju wa lo. Oluron ko da, qikan lati so eru senikan.
Akukwu wa ni o fi ogbe ori re fun kolokolo yewo ki
o to mo pe eran ni ki ije ima. Abukun lo y'gbi abuku
ko y'gbi emia.

E ma a polowo Oja nyin sinu Iwe Irohin Yoruba

Bo si si iyele lete bi e si si Ondes si i si si
o si van Mery si alli si nisidiyi.

E JeGboran-Gboran Ikilo Rere

Lati Qwo Mallam H. S. Shodipo, Oshodi Station.

Obiye joro, gba ni laye nnu iye re, Ibrahim Yerubu lati ay
mu kerekere si ije ibe aye esilisti ati lati le kia ci Adaji
Oghelli J. O. Oyedele, Two litha ati owo cysla paapi, o si
owodade Mi ti Alabi Agba Illegba, laju mu wa dasi le
ti te te te te bedi, ejidie aya yin mas a je fan ghogho
ewu lekere ati enkare ayis ati feu enya paapi.

Ilan au lekere.

Na nkele ka oje koso wa o
si ti wa koso a me o qid pella
awon ido (bede te feso ipperi),
edun nle, engobo ibe nseesi,
awon ido (bede te feso ipperi),
na ije gba eko, gba
iye nnu feso aseka koso pa ja
Qid le, iye nsele nsele ni wa
gbo gbo, koso, iba aye si o
njemba kiri bi, were nijigbi
ti waje, lati bi odun mewa
njemba ti awon koso si i i ri tol-
ti yele owo gbo fun wa.
Nina
lele wos, awpa fi yin wos peki
awos mu vere qid yin robo.
Agipoli yi edo fun qid yin pi ki
o gbo ikili fi yin koso fun
un. Ki o bo gbgobgo akoko are
arai seti, kio si kigba abe kam
ki o si gbas iji breko no li te
ti de koso ti o ta keju, o d
tan ab jin un po ri o gbo
ikili, koso arai si. O si ba
jai bi koso, koso si. Ko ba si
koso gbas akoko seti.

Agi, ti o bo ma, a awo ki
igbadie owo. Oni mogi na gan
bi lambo titi si fi ri o si agosa
lahe ohi si ti awpo ti awa
qid o mo a se ri wa ja qid.
Ago koso si wa o o nileti ma
a si ti gbgobgo iba yin fi mo
pe oha titan miran ri o yin yie
yin fun wope. Ima awpo ari illu
yidua paapi owo biye wos gbo.
Obegbo wope didic ewon si le
mu odo ka, nwoje we o, awpon
se e lwoje nwoje si gbo a ni jiba
wope, awpon li si illu Afio, koso
ko jra ati awpon obirin ati awpon
ewo ad wape Awpo qida ari illu
ewo Ojope fun wa.

Awpo Igbadie wa mu u de
tai si oju owo hysa ka, awpon
ti oju owo hysa ka, nwoje si
fun un po ki o moje si hysa
Wa oju ewe kete!

Dokita Nasiru Adikwu, Ooni Elegbe N.C.N.C. si odi
wado haisa Ibadan/Ojope/Ilegbara nmane ofin lekia Nigeria bi o si
wado edo si owo Alabi-Kabu Alasejoro awon illa amfia Ijebu
Ode si awpon Ondo wa, Oghelli E. O. Eya si o wa si owo
edon si, Mallam Jalla Ijemu ati Oghelli O. Mbadire si awpon wa
si owo illa si owo Dokita K. M. Kadafi si o joko si Oghelli Mbadire.

IWE SI OLOTU IROHIN YORUBA

**Idahun Si Ibere
Qlaonipekun**

Idahun si ibere Ogbeni Moso-
lumun Qlaonipekun, Oke-Mfa
Ibadan ni o paapa ti owo si
wa nijit.

1 Iwe ti o wa nina Bibell je
66, [39 of Majemu Laiadi, 27 ni
Mayemun Titus]

2(a) Ori ti o wa nina Bibell
je 1189.

2(b) Ese ti o wa nina Bibell
je 11, 173.

3 Deli iwe ti o gun julu nina
Bibell ni Ori Dafidi, ori 119.

4 Ori ti o kura julu nina
Bibell ni Ori Dafidi, ori 117.

5 Ese ti o gun julu nina
Bibell [Yoruba] Kronika koi,
ori 26, 1953.

6 Ese ti o gun julu nina
Bibell ni Idahun Ishaun cti 11

66, 35 Jesu sotan.

7 Oruko ti o gun julu nina
Bibell ni Melon-Salai-basi
Ibadan ori 11, 1951.

8 Oruko ti o kura ju ni "Ai"

Jogun ori 7, 1952.

9 Iwe ti o wa ni idajib Bibell
ni Ori Dafidi ori 118 je 8.

10 Ori iwe meji ti o ba ara
woba daga ni Awon Qba Keji
ori 19, 1951 Ibadan cti 27.

11 Rebekka ni o flata re pegun
ni Genesis ori 27, 1951, 13 ati
awon Ju ni awon fi wa won
gegun tara-tara nina Matteu
ori 27, 1951, 25 "Nitiori Jesu

Oluwa".

A w o o ti orukoko won wa
ni inale yi si o dabao ibere na
gwo si wa.

1. M. O. Adeleke, Igbede
Irohin mo wejelij, sognon ida-
hun si ibere lejidi ko kun to.

2. Awoka Jesu, Ibadan nô
ni jo, ko mo merin No 2(a) ati
1(b), 9, 10, ati 12.

3. Joshua F. Adepoju II: Oloj-
mo meje atti abo, ko mo, N 2(b)
7, 9 ati 12.

4. Theo. Babu, Akimunmara Ikor-
Ekiti mi mojen pere No 1, 3, 4,
ati 6.

5. Sam. Adepoju Olatundun, Iki-
ran mo merin pere No 1, 3, 6
ati 11.

6. Tijani Ojukunmi, Ifeji Abe-
kuta, mo meji atti abo pere No
1, 2(a), 4 ati 6.

7. A. K. Ikuobajo, Ihi-Owu
mo meji atti abo pere No 1, 2a
ati 6.

8. Temidere, Mokoya Abeokuta,
mo meji pere No 1 ati 11.

9. Paul Obareye, Odi-Olowo
mo meji pere No 7 ati 11.

10. E. O. Afubiki, Ilugun,
Abeokuta ko mo eyi kan nibi
rara.

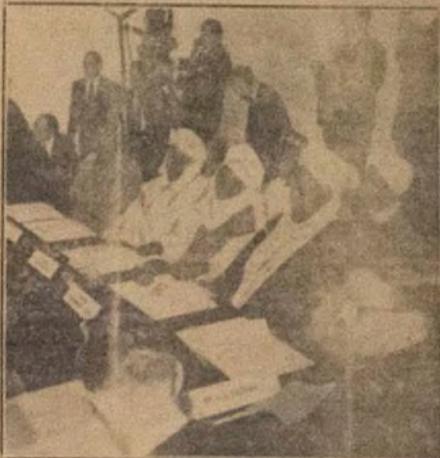
Ibere ti o jade nina Iwe

Irohin Yoruba ti 27/7/53.

A ki onibere na ati awon ti o
dabao ibere na ku ijo o.

OLOTU

**E MA A K A A
Iwe Irohin Yoruba
NIGBAGBOGBO FUN
IROHIN ALADUN**

Eyi ni Igbo, nipa Ikyi Iba Arise Nigeria House, ni ogo
ni nwon bere ipade Igbo-ntuare ma nke Nigeria ni London.

**Fun Arun Wosewose, Lakuregbé
Ati Orisirisi Iwora**

Elasto
THE BIOCHEMIC TABLET

Eti se ti o si dabijo npe arun miran wa ti kii l-gbi ogun
Obun o nta a ti ko ti lepo pe osu ni, ni e kii gbagbo si maa
yi "AIJAN-YIKA-EJE" "BAD CIRCULATION". Elegbigi titisan ti e
ni ijije si oluware ti le joro kankun miyi "Elasto". Ti koko ba
lo egbogi, yi illo ba ti si arun lakuregbé, gbo-wawa, wosokoto ati
orisiri arun si ejan-ekiti. E nipa wa, gbagbo re ti e gbagbo yido
gbo danu bi idan, gbagbo agbara ati idan oluwase a wa di elua.
Tete lo ra egbogi "Elasto" ni yoba egbogi o 60 ri, wa si
emu ara re jijo po oga statu si egbogi tekere si.

AKARA TU 'EPO

Iwe kele ati kele Mose ni ede Yoruba: poly iei agbede
na Solomon Oluwafemi Dafidi ati opolejo Asiri miran ti ampa
Woli fatai ti bo moje wa di ohun Kika ati Aufazi fun
olukoku.

Asiri orukwu Qba mimu Gbedumare. Asiri bi aji se le ba
awon Maleka mimu ariko roja tabi Ijebu Ijora, Ifeosa [Sosai]
Ijebu Ijora, Abo Asiki, Ifaja, Asiki Imo, Asiki Ejigboju mba
ainu ti.

Iwe yi si a npe ni ede cyilabo "The 8th and 11th Books
of Moses". Sile medogbo orata aji ti wasi yi ko le oba. A se
skedo yi fuwo awon qmbo igbede ati awon 6 o le de iyi igbede

Awo Imarawaju cyili a npe ni The White Brothers' Hotel Lodge
ni ede Oyinbo, Ki nwon bere fua iwe Irohin Yoruba ti o rete
lade [OFFICE FUNNINI].

KO IWE SI —

OLUWO

29, Rams Street, Idi-Odo Yaba, Nigeria tabi
36, King George Avenue, Yaba, Nigeria.

E Polowo Qja Nyin Sinu Iwe Irohin Yoruba

**ABIYAMO! ETI RE
MELO?**

Abikwu eme ade +
Tamu bi?

Awon arun wonyi he
awy eme, re lewu be?

**APIERI
OKERE
INU-IWO
OSI
IGBONA
IKO
IGBE-ORIN
OTUTU
IBA
JEDUEDI**

ati orisiri awon arun
miran ti ima ye omo-
de lenu mi gba EHIN
HIHU. Li ra "YARO"
awo iban arun wonye
si fun gbagbo awon
arun ti una ye omide
lewu.

"YARO" ko pe meji
ai gbagbo si Nigeria.

Ki rwo ki o ri i pe
orukwu "YARO" ni o
wa laro ijo no ki nwe
ma ba ta ademodi egbogi
miran fu.

Eyi ni Ijoku awin Bi. Egbo N.C.N.C. ati N.I.P. nile iwo ihe Igboho. Attome Offie ikele Nigeria ati London, Ogbesi Eyo Iba si o de ibe fesoju ni Odo A.C. Nwana wa lwoye oto nri. Awon ohudamora N.C.N.C. Mbano Ojike ati V.A. Nwanku si o joko Ijoku.

A Ba Qlomo Yo

IIE-OLUJI—Ni ojo Eyi li ije oyin kakanlegbe oya kella edun yi ni Ogbosi Ni omo okunmu lant-lant kan to Ogbesi Josi Akireni Anifowose ati Ifayomore, Edewo Akoro lori. Nwana si te ikemoso jidu na si gbo age ti iwo ide ikakandibogbo oya kanna nwe ni soso ni Apapa Akawamide.

Bonue na dun papa, Irotin ko to sunolua ni, eyi awole sun-pataki-pataki ni Oshogbo, Mungoma ati awon enla stana lati

Ondo, Akure, Ipojen ati Ibadan si o pe se in the south na. Baba gbo na si fi onye addidun erikihi ati nipa ati orisere ti o gboego ababoye di na jesa nti ipo Eyo, No 99 mba obasorbadan.

Eyi ni wa fun tati daruwu na nipa aye ababoye, nipa na Ojije, Ilesha, Akure, Iwoye, Oshogbo, Samori Adebowale, Joseph Giwaade, Simeon Alafinmaki, Josiah Akireni ati Clement Akinlariori, Ki Ogbosi se jidu na emu o rire ki O si fi ree kari gboego siatacayi ojo na.

Irrora Lakuregbe

EYI NI IDERA GAN WA
Fun ibe karo lowe lakuregbe o je oluku patasi laju tun oban se fa se. Bi o ba se pe iedoti ara lo togun si oju kuma, on nipa awo ere (Kidney); ina si oju nipa ol sene se tundun, tali se awon adiye karo iben swan si nipa egbedi ilu le mo wai oju daurada. De Witt's Pill si egbedi ti a se pan fuu un.

Nado si agbara lati fo awga eee mo do aye ti nrele, ko fi ni buje. Egbedi si yia si fi wani si aye iwo wile. Awon eee na jidu nipa sunsun deewo lekupeku lati man si hide jide.

De Witt's Pill si egbedi ti ayele si bi kakiri eyi, o si nipa tunti si feci papa. Ijeri si oju ayele egbedi si yia si awon eala ti tunde ti idofun lakuregbe ti fi owoye si bi Ijoku igbasu, nipa ti lo egbedi yi ti ayele si ilu rite lekkye dare. Koko je ti iwo na ko fi si tele loo fun aisan dire? Tete lekare ca a leesi.

De Witt's Pills

Jy egbedi pataki fun Elundipun
Iwora
Lakuregbe
Arinka
Latanlatan ati bębęlo lo.

IJERI SI WA

Egbedi De Witt's Pill si cysti a se pesu imiötoto ti gboego awon croja ti a fi se c si je pipe,

DE WITT'S PILLS
for Kidney and Bladder Troubles

E Je Gboran-Gboran . . .

Lati eju eee keji
na o tabi ki o wo ijara na
ni di ojokun re, si o ba si datwo
ladi si l'obun n'i oju re to ke kan
nibe ki o ma a fura da a. O si
gbo o si gbo akilo ji.

Nigbati o gbo oni oyin gboego
ana illa ea fesoju si bi si fuli
meki alom awon Igboho re ti o
je tekko ifunye, ochen-kohun
ti o ka si fi pa basi o di mi-
muse gboego gboego enla si awo-
wo si alim re laji si okere lati wa
mo cha ne, oni paape, si nige erp
pela nige.

Nigbati o si hyc odun ti o li
njeha le owo lorsi ke bi si ita
rara larin omi polu awon era ilu
ti o si mi igbede nimo awon
ijeyo re pe ti owo ba si ijara na
wo tabi si oni ba wò maa re ko
si qida ka minu awon ijeyo oni si

Hadjii Sunnumonu Fo Lo Mekka

AIYEGBUNLE GBEDDE—Ni
ojo Bo ti ipo oju ketalegun
oni o koja yi ni Hadji Sun-
numonu ti Adigbo Okeleri jo si
Kano ni ibiti o gbo iwo
ogbo ofurujo si oji Mr. Makinde,
Nigbati o ku gba ilu ojo lo ni egi
awon Alla si awos gbojumun si
awon onekuwe po ni ile ti o
si awon wasan si lili re. Mallam
Yakubu si o se wasi si awoju
ni, o si gbo pupo leci Esan
Muslimun si pe bi ilu ilor-Mekka
ti oje, branyan ati ego sun
pataki nimo qin Muslimun si o
si awon ijeyo si o si ala-
fi, o si gbo adura fun wa
popo.

Mallam Momoh Jimi ati Muslim
si Umoru Ibadan ati Hadji
S. K. Sule papa ati o nipa
jewell si o si gbo adura si awo
jebi na.

Die ti aye si wasi lati daruwu
ni awon si ope si ibi ihun
si awon awojor ti o sin in de idu
ki o awon Salau, Imam Jamie,
Yakubu, Imam Salau, Oluwo Oba
Giwa, Oluyele, Oluwo Ologo, Al-
lasi S. K. Sule, Mallam Yakubu,
Artikewuye, awon Oghelli
Umoru, Tafusin, Momoh Jimi
Akorede ati Mallam S. L. Yakubu.
Ako a daga, abo yio sunsun
o, Ogbosi ki O si fi ike kari o.

WA FUN IWOSAN !

ILEREA L'OOGUN ORQ
Eokhalai ti arun wojeyi ba mos a ja ki o wa ni odo mi una + si
se iwosan te peju egbedi ti yio leto li patapata.
1. ESE-ORUN—Nko ni is a rare tabi ki nfi ogun san an ki
zato wo o san
2. ORI-YIYI tabi SIWERE—Mo le wo o san patapata,
WARAPA
4. OBIIRIN TI IPONJU AIRI OMOKI BI BA MBA A JA—KI o ma
a ba Oluwa yio sun si omo rese.
5. KOKORO QYAN—Emi yio si yoko koso na ni ojo kassa ti
o ba wa.
6. Oja eju tabi paci ko ba cires daurada, ki o wa, ma a
wo o san san patapata.
7. Obirin ki ohi darugbo ti ko ba ti inkas ope re moyi ki
o ma + bo yio si si iwosan.
E wa dan mi wo ki + si nidi oti.

Lawani Maiyegun
(OLORI ONSEGUN)
3, IKOYI ROAD (Osakade) LAGOS.